07/04/2021

86 χρόνια από τον πετροπόλεμο στην Κάλυμνο

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Λέρου, Καλύμνου και Αστυπαλαίας

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Λέρου, Καλύμνου και Αστυπάλαιας κ. Παΐσιος, την Τετάρτη 7 Απριλίου, ετέλεσε επιμνημόσυνη δέηση στο ηρώον του πρωτομάρτυρος Καλυμνίου Εμμανουήλ Καζώνη.

Ακολουθούν Ιστορικά ντοκουμέντα από το αρχείο του Δικηγόρου-Ιστορικού κ.Βασίλη Χατζηβασιλείου:

Το kalymnos-news.gr, 86 χρόνια από τη δολοφονία του Μανώλη Καζώνη και τιμώντας την Εθνικοθρησκευτική εξέγερση του Καλυμνιακού λαού ενάντια στη Φασιστική Ιταλική κατοχή το 1935 και τιμώντας στην μνήμη όσων

πρωτοστάτησαν παρουσιάζει ιστορικά ντοκουμέντα από το αρχείο του κ. Βασίλη Χατζηβασιλείου.

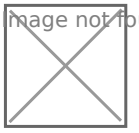

Τα ντοκουμέντα αναφέρονται στο πως είδε και παρουσίασε η Δωδεκανησιακή Νεολαία Αμερικής στην εφημερίδα της «ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΙΟΣ» την επαναστατική εξέγερση στην Κάλυμνο.

ΝΕΑ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗ ΕΞΕΓΕΡΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΑΛΥΜΝΟΝ
ΑΙΜΑΤΗΡΑΙ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΡΙΗΜΕΡΟΝ. – ΕΦΟΝΕΥΘΗ Ο ΠΟΛΙΤΗΣ ΕΜΜ. ΚΑΖΟΝΗΣ ΚΑΙ ΕΤΡΑΥΜΑΤΙΣΘΗΣΑΝ ΠΟΛΛΟΙ. – ΣΚΗΝΑΙ ΤΡΑΓΙΚΑΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΟΧΗΝ ΤΟΥ ΝΕΚΡΟΥ. – ΣΥΝΕΛΗΦΘΗΣΑΝ 200 ΚΑΙ ΠΛΕΟΝ ΑΤΟΜΑ, ΓΥΝΑΙΚΟΠΑΙΔΑ, ΚΑΘΗΓΗΤΑΙ ΚΑΙ ΠΡΟΥΧΟΝΤΕΣ ΤΗΣ ΚΑΛΥΜΝΟΥ. –ΟΛΟΚΛΗΡΟΣ Ο ΣΤΡΑΤΟΣ ΤΗΣ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ ΣΥΝΕΚΕΝΤΡΩΘΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΑΛΥΜΝΟΝ

Δεν παρήλθε εισέτι τρίμηνον από της ημέρας καθ’ήν εξερράγησαν τα γνωστά επαναστατικά γεγονότα της Καλύμνου τα οποία συνετάραξαν το Πανελλήνιον και επροκάλεσαν την συμπάθειαν όλου του πεπολιτισμένου κόσμου προς τους Δωδεκανησίους και ιδού πάλιν νέα αιματηρά γεγονότα πολύ μεγαλυτέρας εκτάσεως έρχονται να ταράξουν τον Ελληνικόν λάόν και να αποδείξουν δια μίαν εισέτι φοράν ότι παρά τας διαμαρτυρίας κατ’ ουδένα ήλλαξεν η τακτική της Ιταλικής Διοικήσεως εις την Δωδεκάνησον.Αφορμή υπήρξε, όπως και πρό τριμήνου το Εκκλησιαστικόν ζήτημα. Είναι ήδη γνωστόν ότι μετά τα γεγονότα του Ιανουαρίου κατόπιν των αφαντάστων διώξεων κατά των ιερέων και του λαού, η Εκκλησία εκυρήχθη εν διωγμώ, όλοι δε οι ναοί έκλεισαν με την απόφασιν όπως μη ανοίξουν τας πύλας των αν δεν ανακληθεί υπό του Πατριαρχείου ο χρησιμοποιούμενος ως όργανον υπό των Ιταλών Μητροπολίτης Λέρου – Καλύμνου.

Έκτοτε η Κάλυμνος διατελεί εν επαναστατικώ αναβρασμώ, ο οποίος εξέσπασε και πάλιν προ ημερών, κατόπιν της νέας επεμβάσεως της Ιταλικής Διοικήσεως εις τα της θρησκείας του λαού.

Ο Διοικητής της νήσου DE BISOGNO, τύπος κακούργου της ιεράς εξετάσεως, μη ανεχόμενος την ανδρικήν στάσιν του Καλυμνιακού λαού προασπιζόμενου την ελευθερίαν της συνειδήσεώς του, επεζήτησε κατά το διαρρεύσαν τρίμηνον δι’ όλων των τρομακτικών μεθόδων και δια του αποκλεισμού της πείνης ακόμη, να εξαναγκάση τον λαόν εις υποχώρησιν.

Αλλ’ ο Καλυμνιακός λαός αντέστη ηρωϊκώς, διότι εγνώριζε ότι αν προς στιγμήν εκάμπτετο θα υποδηλούτο και ψυχικώς πλέον εις τους Ιταλούς.

Μαινόμενος πλέον ο Ιταλός διοικητής, επεμβαίνων απροκαλύπτως εις τα της θρησκείας του λαού διέταξε να ανοιχθεί βιαίως ο ναός της Μητροπόλεως και απέστειλε συνοδεία αστυνομικών τους Ιερείς Επιφάνειον Καλογιάννην εκ Πάτμου και τον Θέμελην Τσαγγάρην ίνα ιερουργήσουν το απόγευμα της προπαρελθούσης Πρασκευής, 5ης τρέχοντος.ταυτοχρόνως διέταξε τους καθηγητάς και διδασκάλους όπως μεταβούν εν σώματι μετά των μαθητών εις την Εκκλησίαν. Ανάστατος ο Καλυμνιακός λαός εκ της τοιαύτης ενεργείας του Ιταλού Διοικητικού συνεκεντρώθη κατά χιλιάδας περί τον Μητροπολιτικών ναόν και επετέθη κατά των ιερέων και τινων μισθάρνων οργάνων των Ιταλών.

Η αστυνομική δύναμις επιχειρήσασα να διαλύσει τον ανθρώπινον εκείνον όγκον, εις τον οποίον συγκατελέγοντο χιλιάδες γυναικοπαίδων, δια των όπλων, εδέχθη την αντεπίθεσιν των πολιτών και κυρίως των γυναικών αίτινες έξαλλοι εκ της προσβολής του θρησκευτικού των αισθήματος έρριπτον λίθους κατά των αστυνομικών και συνεπλέκοντο εις τας χείρας.

Αργά την νύκτα οι πολίται απεχώρησαν εις τας συνοικίας των συμπλεκόμενοι καθ’ οδόν μετά των αστυνομικών οργάνων.Την επομένην Σάββατον πρωϊαν κατέπλευσαν εις Κάλυμνον τρία αντιτορπιλικά και βενζινόπλοια μεταφέροντα στρατόν.

Οι κάτοικοι της Χώρας, του ηρωϊκού προαστείου της Πρωτευούσης Πόθηας, ευθύς ως αντελήφθησαν την αποβίβασιν στρατού εις την προκυμαίαν, αγανακτισμένοι δια την νέαν επέμβασιν της Ιταλικής Διοικήσεως εις τα της θρησκείας των, κατήλθον εν σώματι προς την πόλιν ίνα ενώσουν μετά των κατοίκων της Πόθηας τας διαμαρτυρίας των διά τας νέας πιέσεις. Ισχυρά δύναμις στρατού ημπόδισε την κάθοδον των χριστιανών προς το κέντρον της Πόλεως.

Αλλ’ ήτο τόσον ακάθεκτος η ορμητικότης τούτων, ώστε διέσπασαν την στρατιωτικήν ζώνην και ηνώθησαν μετά του λαού της Πόθηας όστις ευρίσκετο πάλιν επι ποδός.Καθ’ όλον το μήκος της παραλίας από του Αγίου Στεφάνου μέχρι

του Αγίου Νικολάου, μια ανθρωποθάλασσα μαινόμενη εξ αγανακτήσεως διαδηλώνει την θέλισίν της να προασπίσει την ελευθερίαν της συνειδήσεώς της και την απόφασίν της, όπως διεκδικήσει πάση θυσία τα ιερά δίκαιά της.

Ένας λαός φυλακιζόμενος, δερόμενος, πεινών, θιγόμενος εις τα ιερά και όσια επί 23 έτη, περιελθών εις τελείαν απόγνωσιν, προτιμών ένα ένδοξον θάνατον από μια ζωήν ατιμωτικήν, έξαλλος, αντιμετωπίζει άοπλος τα αντιτορπιλλικά των Ιταλών και τας στρατιωτικάς των δυνάμεις, καταρώμενος και αναθεματίζων την Ιταλίαν, την κατασπιλώσασαν διά της ανάδρου διαγωγής της τον σύγχρονον πολιτισμόν της ανθρωπότητος.

Αι στιγμαί είναι εξόχως συγκινητικαί.

Οι κάτοικοι της Καλύμνου διατελούν προς στιγμήν εις την ψευδαίσθησιν ότι αναπνέουν ελεύθερον αέρα. Προς στιγμήν όμως.

Διότι δεν αργεί να εκδηλωθεί η επίθεσις των στρατιωτικών δυνάμεων. Χιλιάδες πυροβολισμών ρίπτονται υπό των στρατιωτών και χρησιμοποιούνται οι υποκόπανοι κατά των ανδρών και των γυναικοπαίδων με την προσπάθειαν να διαλυθή η συγκέντρωσις.

Το πλήθος υποχωρεί προς τα εκατέρωθεν της παραλίας Χαραλάμπους υψώματα, ανέρχεται εις τα δώματα των οικιών και από εκεί μάχεται κατά των στρατιωτών δια λίθων.

Οι Ιταλοί βάλλουν πλέον διά των όπλων κατά των πολιτών. Φονεύεται ο Εμμ. Καζόνης.

Πολλοί τραυματίζονται.

Γυναίκες με μικρά παιδιά εις τας αγκάλας των ξυλοκοπούνται, λιποθυμούν.

Το πλήθος διαλύεται, αποσύρεται εις ωρισμένας συνοικίας, οχυρώνεται και εμποδίζει τους Ιταλούς να εισέλθουν εις αυτάς.

Ενεργούνται πλείσται συλλήψεις.

Ο ιατρός Εμμ. Καρπάθιος κληθείς να πιστοποιήσει τον θάνατον του Εμμ. Καζόνη και βεβαιώσας ότι προήλθεν από τραύματος πυροβόλου όπλου, συλαμβάνεται και φυλακίζεται διότι δεν εδέχθη να πιστοποιήσει ότι ο θάνατος προήλθεν εκ τραύματος λίθου.

Την επομένην, Κυριακήν, 18 ιερείς της Καλύμνου μετέβησαν ίνα πάραλάβουν τον

νεκρόν του Εμμ. Καζόνη δια να τον θάψουν. Πλήθος κόσμου παρά τη αγρίας τρομοκρατίαν είχε εκ νέου συγκεντρωθή για να παρακολουθήσει την κηδείαν.

Οι Ιταλοί διέταξαν τους ιερείς να απέλθουν και το πλήθος να διαλυθή, διότι την ταφήν του νεκρού θα ενήργουν οι δύο εξωμόται ιερείς αργά την νύκτα.

Γύρω από τον νεκρό του θύματος της Ιταλικής θηριωδίας διεξήχθησαν τότε σπαρακτικαί σκηναί. Οι ιερείς και ο λαός επ' ουδενί λόγω ήθελαν να αφήσουν τον ένδοξον νεκρόν των. Αλλ' η δύναμις των όπλων επεβλήθη και πάλιν και ο νεκρός ετάφη την νύκτα υπό της αστυνομίας. Την Δευτέραν ήρχισαν αθρόαι συλλήψεις αδιακρίτωςανδρών και γυναικών και παίδων α'ιτινες συνεχίσθησαν τη Τρίτην και την Τετάρτην.

Είναι αφάνταστοι αι κακώσεις τας οποίας υπέστησαν οι κάτοικοι της Καλύμνου.

Οι Καραμπινιέροι εισήρχοντο εις όλας τας οικίας και εξυλοκόπουν αγρίως τα γυναικόπαιδα, πολλά των οποίων εσύρθησαν εις τας φυλακάς. Εκηρύχθη ο Στρατιωτικός Νόμος και η ζωή της Καλύμνου ενεκρώθη εντελώς.

Τα πάντα είναι κλειστά. Εκκλησίαι, Σχολεία, μαγαζιά. Η ηρωϊκή Κάλυμνοςδια μίαν εισέτι φοράν εδοκιμάσθη σκληρώς. Διακόσιοι και πλέον πρόκριτοι της νήσου ευρίσκονται εις τας φυλακάς και άλλοι ακόμηίσως ακολουθήσουν την τύχην των.

Ο νέος Εμμ. Καζόνης επλήρωσεν διά του αίματος του την διαμαρτυρίαν της Καλύμνου διά την καταπάτησιν των ελευθεριών της. Πλείστοι τραυματίαι βογγούν εις τας κλίνας των.

Όμως η επαναστατική φωνή της Καλύμνου, φωνή απογνώσεως, θα φθάση εις πάσαν ελληνικής γωνίαν ως εγερτήριον σάλπισμα, καλούν τον Ελληνικόν λαόν να προασπίση την Εθνικήν του φιλοτιμίαν την οποίαν τόσον ανάδρως θίγει εις την Δωδεκάνησον η Ιταλία εκμεταλλευομένηην υπεροχήν των όπλων της.

Η φωνή απογνώσεως του καλυμνιακού λαού προασπίζοντος την ελευθερίαν της συνειδήσεώς του θα φθάσει ακόμη εις πάσαν γωνίαν της γης και θα συνεγείρη όλον τον πεπολιτισμένον κόσμο κατά των ατίμων και βαρβάρων μεθόδων τας οποίας χρησιμοποιούνοι Ιταλοί εναντίον ενός μικρού λαού έχοντος τρισχιλιετή ιστορίαν πολιτισμού.

Η ηρωϊκή Κάλυμνος δια της τελευταίας εξεγέρσεώς της απέδειξε την ηθικήν αντοχήν του Ελληνισμού από οιασδήποτε πιέσεις και απετέλεσε συνάμα φωτεινόν παράδειγμα δι' όλους τους καταπιεζομένους λαούς εν μέσω εικοστώ αιώνι.

ΠΗΓΗ: ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΛΕΡΟΥ, ΚΑΛΥΜΝΟΥ ΚΑΙ ΑΣΤΥΠΑΛΑΙΑΣ